

**Національна спілка
краєзнавців України:
панорама
сучасного життя**

КЛУБ «ЮНИЙ КРАЄЗНАВЕЦЬ» ПІЗНАЄ ТА ПОПУЛЯРИЗУЄ МИНУВШИНУ БРОВАРСЬКОЇ ЗЕМЛІ

20 вересня 2012 року минуло 10 років від часу створення клубу «Юний краєзнавець» при Броварській центральній районній бібліотеці. Ініціатором його появи є нинішній директор районної книгозбірні, палка прихильниця розвою краєзнавчого руху у Придеснянському краї, дослідниця невідомих сторінок історії Української держави, літописець, заслужений працівник культури України, член Національної спілки краєзнавців України Людмила Кошелєва.

Першими членами любительського об'єднання шанувальників місцевої історії та краєзнавства були учні Броварської загальноосвітньої школи № 9. Вони брали активну участь у вивченні та популяризації минувшини рідного краю. За їхньої участі фотоальбом «Літопис Броварщини» постійно поповнювався новими світлинами, матеріалами із книг, статтями із періодичних видань, біографіями відомих людей Придеснянської сторони, а також особистими листами земляків – «народним архівом».

Від самого початку клуб «Юний краєзнавець» мав статут, девіз: «Люби і знай свій рідний край», а також постійно мав план роботи.

Учасники клубу популяризують у соціумі цікаві форми роботи, зокрема, такі як: етнографічні та народознавчі години, уроки мужності, презентації книг про рідну землю, уроки із краєзнавства. Під час таких заходів відбуваються знайомства із наявною в бібліотеці науково-документальною літературою, з якої можна почерпнути цікаву довідково-пізнавальну інформацію про Бровари і район, та з белетристикою, де зустрічаються описи подій, що відбувалися на Броварській землі.

Члени клубу та його слухачі постійно одержують різні домашні завдання, наприклад: відтворити нашу родину у малюнках, описах чи віршах та ін. Пропонуються інші форми та методи роботи із юними шанувальниками історії малої батьківщини.

Як стверджують бібліотекарі-краєзнавці поважного віку та інші небайдужі до локальної історії люди, новою сторінкою у роботі клубу як громадського об'єднання поціновувачів броварської регіоналістики став 2010 рік. Із цього часу він працює в унісон із життєдіяльністю Національної спілки краєзнавців України, її з'їздів, пленумів та зібрань, різноманітних заходів, а також всього того, чим живе її обласний осередок.

Незабутні спогади та незаперечні факти у діяльності «Юного краєзнавця» залишили часті зустрічі-спілкування автора із Героєм України, головою НСКУ, академіком НАН України Петром Троньком, його повсякчасні настанови та поради, просто людська підтримка... Особливо радів патріарх національного краєзнавства, коли місцеві краєзнавці почали видавати газету «Броварська минувшина» і, як годиться, написав щирі слова вітання творчому колективу.

Найперше, з чого розпочали свою діяльність краєзнавці – це вивчення досвіду роботи багатьох подібних на теренах нашої держави любительських об'єднань за інтересами читачів бібліотек районів та обласних центрів. Визначили конкретний формат нашого утворення і стратегічні завдання та орієнтири, яких прагнемо невдовзі досягти. Протягом короткого часу броварчани обрали новий девіз, створили емблему, написали і затвердили на раді клубу новий статут, програму діяльності та план роботи на наступний рік.

Нині гаслом клубу є слова Григорія Сквороди: «Пізнай свій край...себе, свій рід, свій нарід, свою землю – і ти побачиш свій шлях у життя...» Витяг зі Статуту краєзнавчого осередку: "Клуб є громадським об'єднанням за інтересами громадян – об'єднанням читачів Броварської центральної районної бібліотеки та сільських(селищних) бібліотек краю і має любительський статус.

Мета створення клубу – це дослідження невідомих сторінок історії міста Бровари та Броварського району, створення та популяризація поміж їхніх мешканців «броварщинознавства» - цілісної науки про минувшину рідного краю, національно-патріотичне виховання, насамперед, учнівської та студентської молоді, а також усього броварського загалу.

Завдання клубу – це написання правдивого літопису отчої землі, розвіювання міфів та фальсифікацій історичного процесу, актуалізація видатних осіб та пам'ятних подій, усвідомлення того, хто був і залишається справжнім героєм ратної і трудової звитяги, що має неодмінно знати кожен житель Броварської землі".

Клуб проводить роботу в таких напрямках як пошуково-дослідницька, творча, редакційно-видавнича, інформаційно-просвітницька та пізнавально-популяризаторська діяльність.

Із метою поживлення діяльності та залучення до краєзнавчих досліджень якомога більшої кількості небайдужих людей, а також висвітлення своїх пошуково-творчих напрацювань, клуб "Юний краєзнавець" започаткував щомісячну історико-краєзнавчу газету «Броварська минувшина», перше число якої вийшло у листопаді 2010 року форматом А3, накладом у 1000 примірників (до початку 2013 року у бібліотечній підшивці вже зібралося 13 номерів «Броварської минувшини»).

«Мало любити свій край, треба його ще й знати». Ці відомі слова Максима Рильського стали гаслом часопису. На шпальтах видання знаходять своє відображення питання як історії Броварського краю так і інших регіонів України. Упродовж 2011 року «Броварська минувшина» висвітлювала конкурси «Я – Київщини гордість і надія» та «Що я зробив для розвитку рідної Київщини?», ініціатором проведення яких виступила обласна держадміністрація. Серед постійних рубрик періодичного видання: «Краєзнавча мозаїка»; «Календар ювілейних і пам'ятних дат Броварщини», «Радимо прочитати», «Сто запитань і відповідей про краєзнавство» та ін. Дієву участь у творенні часопису беруть члени редколегії - директор Броварської центральної районної бібліотеки Людмила Кошелева, Почесний громадянин м. Броварів

Анатолій Лемпіцький, дослідник та автор книг про биківнянську трагедію Микола Лисенко, екс-голова Броварської райдержадміністрації Леонід Вайсфельд, краєзнавець Володимир Мельник, бібліотекар Требухівської сільської бібліотеки Надія Кольцова, дослідник історії села Семиполок Володимир Москвич, голова Броварської міської організації «Захист дітей війни» Михайло Сердюк та завідувачка бібліотеки села Літок Любов Сліпко.

У січні 2011 року у Броварському районі зусиллями Людмили Кошелевої та працівників Броварської центральної районної бібліотеки було започатковане чергове видання, присвячене історії рідного краю – "Краєзнавчий вісник" (газета видається таким самим накладом як і «Броварська минувшина», але вдвічі меншим форматом).

На шпальтах часопису друкуються матеріали під рубриками «Краєзнавчі будні» (про роботу клубу «Юний краєзнавець» та про розвиток бібліотечного краєзнавства), «До 90-річчя Броварського району» (про підготовку до цього ювілею та втілення у життя творчо-видавничого проекту «Гордість і слава Броварської землі» (життєписи найвідоміших людей Придеснянського краю від найдавніших часів і до сьогодення), «Вийшли з друку» (про краєзнавчі новинки броварських авторів), «Життя Спілки» (розповіді про життєдіяльність, найактуальніші проблеми і найостанніші новини Національної спілки краєзнавців України) та інші актуальні і корисні для наших читачів розділи і теми.

Йдучи в ногу з часом, автор цих рядків створив у мережі Інтернет історико-краєзнавчий веб-сайт «Броварська минувшина», що дозволяє інформувати про життєдіяльність клубу якнайбільшу кількість симпатиків та однодумців не тільки на теренах Краю Десни і Трубежа та Київського регіону. На веб-сайті можна ознайомитися із кожним числом газет «Броварська минувшина» та «Краєзнавчий вісник», із різноманітною історико-краєзнавчою інформацією (<http://www.brovarska-mynuvshyna.org.ua>).

Клуб «Юний краєзнавець» упродовж останніх трьох років досить дієво і плідно співпрацює із відділом освіти Броварської райдержадміністрації. Приміром, у 2010 році

спільними зусиллями проведено серед учнівської молоді краю першу на теренах Київщини інформаційно-просвітницьку акцію «Великі броварці», в ході якої було визначено 30 найвидатніших земляків у політиці, економіці, соціальній сфері, освіті, культурі, спорті та інших галузях життя від давніх часів до сьогодення. Відділ освіти Броварської райдержадміністрації та члени клубу «Юний краєзнавець» стали ініціаторами проведення конкурсу «Фольклорні скарби Броварщини», приурочений до 90-річчя утворення Броварського району (поважний ювілей припадає на березень 2013 року).

Поміж різноманітних інформаційно-просвітницьких, виховних, популяризаторських та інших національно-патріотичних заходів, які проводить клуб "Юний краєзнавець" слід виокремити роботу з написання двотомника «Гордість і слава Броварської землі» (умістять життєписи найвідоміших людей

Придеснянського краю від найдавніших часів і до сьогодення). Це буде перше на теренах Київщини біобібліографічне видання із елементами енциклопедії на кшталт «100 видатних...». Двотомник має побачити світ у вересні 2013 року – напередодні 70-ої річниці визволення краю від німецько-фашистських загарбників. Одночасно триває робота над виданням «Славимо тебе, наш Придеснянський краю, у віршах та піснях!», в якому будуть зібрані поетично-пісенні твори топонімічної тематики про кожен населений пункт Броварської землі.

Завданням краєзнавців на майбутнє полягає у тому, щоб клуб «Юний краєзнавець» перетворився на зразковий осередок патріотичного виховання молоді у Київській області, а Броварська центральна районна бібліотека – ще потужнішим інформаційним центром та книгозбірнею невідомих широкому загалу краєзнавчих скарбів.

29 травня 2012 р. на пленумі Правління Національної спілки краєзнавців України, присвяченому 85-річчю наукового журналу «Краєзнавство», який відбувся в Харківському національному університеті ім. В.Н.Каразіна, вшановуючи пам'ять про академіка НАН України, Героя України, Голову Національної спілки краєзнавців України Петра Тимофійовича Тронька (1915–2011), було засновано Премію імені академіка Петра Тронька НСКУ.

ПОЛОЖЕННЯ **про Премію імені академіка Петра Тронька** **Національної спілки краєзнавців України**

1. Загальноукраїнська Премія імені академіка Петра Тронька Національної спілки краєзнавців України присуджується з 2013 року щорічно окремим краєзнавцям за вагомий внесок у справу вивчення, дослідження і популяризації історико-культурних і природних багатств рідного краю.

2. Кандидатури на здобуття премії мають право висувати керівні органи Національної спілки краєзнавців України та її регіональних організацій.

3. Висунення кандидатів на здобуття премії повинно здійснюватись в умовах високої вимогливості, об'єктивного і аргументованого попереднього вивчення краєзнавчої роботи чи краєзнавчих досліджень, науково-пізнавальний та суспільний рівень яких заслуговує на всеукраїнське визнання.